

СХВАЛЕНО

рішенням педагогічної ради
Іларіонівського ліцею
Іларіонівської селищної ради
Дніпропетровської області
протокол від 30.08.2021 № 10

Голова педагогічної ради
Катерина ФЛАТОВА

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора
від 30.08.2021 № 148-о/д

ПОЛОЖЕННЯ

ПРО АКАДЕМІЧНУ

ДОБРОЧЕСНІСТЬ УЧАСНИКІВ

ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ

ІЛАРІОНІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ

ІЛАРІОНІВСЬКОЇ СЕЛИЩНОЇ РАДИ

ДНІПРОПЕТРОВСЬКОЇ ОБЛАСТІ

I. Загальні положення

1.1. Положення про академічну доброчесність в Іларіонівському ліцеї Іларіонівської селищної ради Дніпропетровської області (далі – Положення) закріплює норми та правила етичної поведінки, професійного спілкування між педагогічними працівниками Іларіонівського ліцею Іларіонівської селищної ради Дніпропетровської області (далі – Іларіонівський ліцей) та здобувачами повної загальної середньої освіти.

1.2. Це Положення розроблено на основі Конституції України, Законів України «Про освіту», «Про повну загальну середню освіту», «Про наукову і науково-технічну діяльність», «Про авторське право і суміжні права», «Про видавничу справу», «Про запобігання корупції», Цивільного Кодексу України, Статуту ліцею, Правил внутрішнього розпорядку ліцею, Колективного договору та інших нормативно-правових актів чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів Іларіонівського ліцею.

1.3. Мета Положення полягає в дотриманні високих професійних стандартів в усіх сферах діяльності Іларіонівського ліцею (освітній, науковій, виховній тощо), підтримки особливих взаємовідносин між педагогічними працівниками та здобувачами повної загальної середньої освіти, запобігання порушення академічної доброчесності.

1.4. У своїй діяльності заклад дотримується принципу меритократії, що означає оцінювання здобувачів освіти винятково на підставі їх знань і вмінь, а педагогічних працівників – на основі їх професійної компетентності, результатів роботи, внеску в розвиток закладу, що є підставою для їх подальшого матеріального, морального та кар'єрного стимулювання. Адміністрація закладу зобов'язується вживати заходів щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в роботах педагогічних працівників та здобувачів освіти.

1.5. Педагогічні працівники та здобувачі освіти, усвідомлюючи свою відповідальність за неналежне виконання функціональних обов'язків, формування сприятливого академічного середовища для забезпечення дієвої організації освітнього процесу, розвитку інтелектуального, особистісного потенціалу, підвищення престижу закладу зобов'язуються виконувати норми даного Положення.

1.6. Адміністрація закладу гарантує дотримання в стінах закладу освіти ст. 36 Конституції України. Належність особи до будь-якої політичної партії, громадської, релігійної організації, що діють відповідно до Конституції України, не є перешкодою для її участі в освітньому процесі. Педагогічні працівники та інші співробітники закладу є вільними у своїх політичних і передвиборчих симпатіях. Жодний адміністративний тиск із приводу політичних переконань, а також характеру волевиявлення членів шкільної спільноти через вибори, референдуми та інші форми безпосередньої демократії є недопустимим.

II. Принципи, норми етики та академічної доброчесності закладу освіти

2.1. Академічна доброчесність – це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої)

діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання, попередження порушень освітнього процесу.

2.2. Дотримання академічної доброчесності в закладі пов'язане із сповіданням педагогічними працівниками та здобувачами освіти наступних принципів:

2.2.1. *Верховенства права.* У шкільному середовищі пріоритетом повинно бути дотримання принципу верховенства права, а саме: справедливості, добра, свободи, правової рівності, поваги до людської гідності, честі, істини тощо.

2.2.2. *Законності.* У своїй діяльності члени шкільної громади мають суворо дотримуватися Конституції України, законів та підзаконних актів.

2.2.3. *Соціальної справедливості.* У взаємовідносинах між членами шкільної громади важливим є забезпечення свободи, справедливості, розвитку особистості та її активної участі в житті держави та закладу, а також повага до гідності кожної особи, нетерпимості щодо аморальної та неетичної поведінки.

2.2.4. *Науковості.* Педагогічні працівники зобов'язані об'єктивно висвітлювати наукові факти, поняття, теорії; ознайомлювати шкільну спільноту з новими досягненнями, науковими методами, пояснювати значення теорії для практики; розкривати наукові причинно-наслідкові зв'язки явищ, що вивчаються; викладати навчальний матеріал із позицій останніх досягнень науки й техніки; забезпечувати тісний зв'язок із сьогоденням.

2.2.5. *Дотримання авторського права.* Педагогічні працівники повинні посилатися на джерела інформації в разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримуватися норм законодавства про авторське право і суміжні права; надавати достовірну інформацію про методики й результати досліджень, джерела використаної інформації та власну педагогічну, науково-педагогічну, творчу діяльність. Забезпечити виконання письмових робіт без залучення зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання, списування, академічного плагіату, фабрикації, фальсифікації.

2.2.6. *Принцип достовірності результатів педагогічної, науково-педагогічної, дослідницької діяльності здобувачів освіти* передбачає самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю, результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); об'єктивність оцінювання результатів навчання. Не допускати свідомого завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

2.2.7. *Професіоналізму та компетентності.* Передбачає наявність у здобувачів освіти та педагогічних працівників закладу управлінських та аналітичних здібностей, моральних якостей, внутрішньої культури, емоційного інтелекту, знання ділового етикету, ґрунтовних знань, виконання своїх обов'язків на належному рівні, високу організацію праці.

2.2.8. *Партнерства і взаємодопомоги.* Означає сприйняття всіх учасників освітнього процесу як рівноправних сторін.

2.2.9. *Відкритості й прозорості.* Усі процеси, документи в закладі освіти, які стосуються освітньої, наукової, дослідницької, господарської та фінансової

діяльності, є прозорими, відкритими, що забезпечує можливість громадського контролю.

2.2.10. *Відповідальності.* Здобувачі освіти та педагогічні працівники закладу мають брати на себе відповідальність за результати своєї діяльності, виконувати взяті на себе зобов'язання, дотримуватися норм цього Положення.

2.3. Іларіонівський ліцей здійснює свою діяльність окремо від політичних уподобань, партій, релігійних об'єднань та рухів у будь-якій формі організації.

2.4. Дотримання академічної доброчесності педагогічними працівниками передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до осіб, які здобувають освіту, до їхніх батьків та осіб, які їх замінюють, незалежно від віку, статі, стану здоров'я, громадянства, національності, ставлення до релігії, кольору шкіри, місця проживання, мови спілкування, походження, соціального і майнового стану, наявності судимості, а також інших обставин;
- об'єктивне та неупереджене оцінювання знань та вмінь здобувачів освіти;
- якісне, вчасне та результативне виконання своїх функціональних обов'язків;
- впровадження у свою діяльність інноваційних методів навчання;
- підвищення своєї кваліфікації відповідно до вимог законодавства;
- дотримання правил посилення на джерела інформації у разі використання відомостей, написання методичних матеріалів, наукових робіт тощо;
- нерозголошення конфіденційної інформації, інформації з обмеженим доступом та іншого виду інформації відповідно до вимог законодавства в сфері інформації та звернення громадян;
- надання достовірної інформації;
- контроль за дотриманням академічної доброчесності здобувачами освіти;
- уникання приватного інтересу та конфлікту інтересів;
- несення відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- негайне повідомлення адміністрації закладу у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.5. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає:

- дотримання норм Конституції України;
- дотримання норм чинного законодавства України в сфері освіти;
- дотримання загальноприйнятих етичних норм;
- дотримання норм законодавства України про авторське право;
- повагу до педагогічних працівників;
- самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання;

- подання на оцінювання лише самостійно виконаної роботи, що не є запозиченою або переробленою з іншої, виконаної третіми особами;
- повагу честі і гідності інших осіб, навіть, якщо їх погляди відрізняються від ваших;
- присутність на всіх навчальних заняттях, окрім випадків, викликаних поважними причинами;
- використання у навчальній або дослідницькій діяльності лише перевірених та достовірних джерел інформації та грамотне посилання на них;
- недопустимість фальсифікації або фабрикування інформації, наукових результатів з їх наступним використанням у роботі (пошуково-дослідницькій);
- не пропонувати хабар за отримання будь-яких переваг у навчальній або дослідницькій діяльності;
- не здійснювати або не заохочувати будь-якими способами зміни отриманої академічної оцінки;
- несення відповідальності за порушення академічної доброчесності;
- негайне повідомлення адміністрації ліцею у разі отримання для виконання рішень чи доручень, які є незаконними або такими, що становлять загрозу захищеним законом правам, свободам чи інтересам окремих громадян, юридичних осіб, державним або суспільним інтересам.

2.6. Порушеннями академічної доброчесності згідно ст. 42 п. 4 Закону України «Про освіту» вважається:

- *Академічний плагіат* – оприлюднення (частково або повністю) наукових (творчих) результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження (творчості) та/або відтворення опублікованих текстів (оприлюднених творів мистецтва) інших авторів без зазначення авторства.
- *Самоплагіат* – оприлюднення (частково або повністю) власних раніше опублікованих наукових результатів як нових.
- *Фабрикація* – вигадкування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі або наукових дослідженнях.
- *Фальсифікація* – свідомо зміна чи модифікація вже наявних даних, що стосуються освітнього процесу чи наукових досліджень.
- *Списування* – виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації (шпаргалки, мікронавушники, телефони, планшети, тощо), крім дозволених для використання, зокрема під час оцінювання результатів навчання, а також повторне використання раніше виконаної іншою особою письмової роботи (лабораторної, контрольної, самостійної, індивідуальної, тощо).
- *Обман* – надання завідомо неправдивої інформації щодо власної освітньої (наукової, творчої) діяльності чи організації освітнього процесу; формами обману є, зокрема, академічний плагіат, самоплагіат, фабрикація, фальсифікація та списування.
- *Хабарництво* – надання (отримання) учасником освітнього процесу чи пропозиція щодо надання (отримання) коштів, майна, послуг, пільг чи будь-яких інших благ матеріального чи нематеріального характеру з метою отримання неправомірної переваги в освітньому процесі.

- *Зловживання впливом* – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє (погоджується) за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

- *Необ'єктивне оцінювання* – свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання здобувачів освіти.

- *Конфлікт інтересів* – наявність в особи приватного інтересу у сфері, в якій вона виконує свої службові чи представницькі повноваження, що може вплинути на об'єктивність чи неупередженість прийняття нею рішень, або вчинення чи не вчинення дій під час виконання зазначених повноважень.

- *Приватний інтерес* – будь-який майновий чи немайновий інтерес особи, у тому числі зумовлений особистими, сімейними, дружніми чи іншими позаслужбовими стосунками з фізичними чи юридичними особами, у тому числі ті, що виникають у зв'язку з членством або діяльністю в громадських, політичних, релігійних чи інших організаціях.

- *Службова недбалість* – невиконання або неналежне виконання службовою особою своїх службових обов'язків через несумлінне ставлення до них, що завдало істотної шкоди охоронюваним законом правам, свободам та інтересам окремих громадян, державним чи громадським інтересам або інтересам окремих юридичних осіб.

- *Зловживання впливом* – пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди особі, яка пропонує чи обіцяє погоджується за таку вигоду або за надання такої вигоди третій особі вплинути на прийняття рішення особою, уповноваженою на виконання функцій держави.

2.7. Академічна доброчесність впроваджується через систему принципів: законності, професіоналізму, чесності, взаємоповаги, увічливості, справедливості, відповідальності, прозорості, толерантності.

2.8. Офіційне висвітлення діяльності закладу та напрямів його розвитку може здійснювати директор або особа за його дорученням.

2.9. У разі, якщо відбулося розповсюдження інформації, яка є неправдивою, особа, яка до цього причетна, має зробити все можливе, щоб спростувати викривлену інформацію, зменшити обсяг завданої шкоди.

2.10. Дія цього Положення поширюється та є обов'язковою до виконання для всіх учасників освітнього процесу в закладі. Усі особи, на яких поширюється це Положення, повинні бути ознайомлені з його змістом.

2.11. Положення публікується на офіційному вебсайті закладу освіти.

III. Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників

3.1. Із метою виконання норм цього Положення в ліцеї створюється Комісія з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників (далі – Комісія).

3.2. Комісія наділяється правом одержувати і розглядати заяви щодо порушення цього Положення та надавати пропозиції адміністрації закладу щодо накладання відповідних санкцій.

3.3. У своїй діяльності Комісія керується Конституцією України, законодавством у сфері освіти, нормативно-правовими актами Міністерства освіти і науки України, Статутом ліцею, Правилами внутрішнього розпорядку, іншими нормативними (локальними) актами закладу освіти та цим Положенням.

3.4. Склад Комісії затверджується наказом директора ліцею за поданням рішення педагогічної ради закладу. Строк повноважень Комісії становить 5 років. До складу Комісії за посадами входять: заступники директора з навчальної роботи, голова профспілкового комітету, завідувачі філій, керівники ініціативних груп, представники батьківської громадськості та учнівського самоврядування.

3.5. Будь-який працівник ліцею, здобувач повної освіти може звернутися до Комісії із заявою про порушення норм цього Положення, унесення пропозицій або доповнень.

3.6. Комісія зі свого складу обирає голову, заступника та секретаря. Голова Комісії веде засідання, підписує протоколи та рішення тощо. За відсутності голови його обов'язки виконує заступник. Повноваження відносно ведення протоколу засідання, технічної підготовки матеріалів до розгляду їх на засіданні тощо здійснює секретар.

3.7. Організаційною формою роботи Комісії є засідання. Засідання можуть бути чергові, що проводяться у строки, визначені планом роботи, та позачергові, що скликаються при необхідності вирішення оперативних та нагальних питань. Рішення приймаються відкритим голосуванням. Рішення вважається прийнятим, якщо за нього проголосувало більше половини присутніх на засіданні Комісії.

3.8. Засідання Комісії оформлюється протоколом, який підписує голова та секретар.

3.9. Комісія не менше одного разу на рік звітує про свою роботу перед педагогічною радою Іларіонівського ліцею.

3.10. Будь-який учасник освітнього процесу, якому стали відомі факти порушення норм цього Положення чи підготовки про можливість такого порушення, повинен звернутися до голови або секретаря Комісії з письмовою заявою на ім'я її голови. У заяві обов'язково зазначаються особисті дані заявника (П.І.Б., контактні дані: адреса, телефон, місце роботи, посада, клас, особистий підпис). Анонімні заяви чи заяви, викладені в некоректній формі, Комісією не розглядаються.

3.11. На засідання Комісії запрошуються заявник та особа, відносно якої розглядається питання щодо порушення Кодексу академічної доброчесності.

3.14. За результатами проведених засідань Комісія готує вмотивовані рішення у вигляді висновків щодо порушення чи не порушення норм цього Положення. Зазначені висновки носять рекомендаційний характер, подаються директору для подальшого вживання відповідних заходів морального, дисциплінарного чи адміністративного характеру.

3.15. Повноваження Комісії:

- одержувати, розглядати, здійснювати аналіз заяв щодо порушення норм цього Положення та готувати відповідні висновки;

- залучати до своєї роботи експертів з тієї чи іншої галузі, а також використовувати технічні і програмні засоби для достовірного встановлення фактів порушення норм академічної доброчесності за поданою заявою;

- проводити інформаційну роботу щодо популяризації принципів академічної доброчесності та професійної етики педагогічних працівників та здобувачів вищої освіти;

- ініціювати, проводити та підтримувати дослідження з академічної доброчесності, якості освіти;

- готувати пропозиції щодо підвищення ефективності впровадження принципів академічної доброчесності в освітню та виховну діяльність ліцею;

- надавати рекомендації та консультації щодо способів і шляхів більш ефективного дотримання норм цього Положення;

- інші повноваження відповідно до вимог чинного законодавства України та нормативних (локальних) актів закладу.

IV. Види відповідальності за порушення академічної доброчесності

4.1. За порушення норм цього Положення учасники освітнього процесу притягуються до відповідальності згідно вимог чинного законодавства України.

4.2. Види академічної відповідальності за конкретне порушення академічної доброчесності визначають спеціальні закони та внутрішнє Положення закладу освіти:

<i>Порушення академічної доброчесності</i>	<i>Суб'єкти порушення</i>	<i>Обставини та умови порушення академічної доброчесності</i>	<i>Наслідки і форма відповідальності</i>	<i>Орган / посадова особа, який приймає рішення про призначення виду відповідальності</i>
Списування	Здобувачі освіти	– самостійні роботи; – контрольні роботи; – контрольні зрізи знань; – річне оцінювання (для екстернів); – моніторинги якості знань.	Повторне письмове проходження оцінювання Термін – 1 тиждень	Учителі-предметники
		- Екзамен (ДПА); – річне оцінювання (для екстернів).	Повторне проходження оцінювання за графіком проведення ДПА у закладі. Не зарахування результатів	Атестаційна комісія
		- I етап (шкільний) Всеукраїнських учнівських олімпіад, конкурсів.	Робота учасника анулюється, не оцінюється. У разі повторних випадків списування учасник не допускається до участі в	Оргкомітет, журі

			інших олімпіадах, конкурсах	
Необ'єктивне оцінювання результатів навчання здобувачів	Педагогічні працівники	Свідоме завищення або заниження оцінки результатів навчання: - усні відповіді; - домашні роботи; - контрольні роботи; - лабораторні та практичні роботи; - ДПА; - тематичне оцінювання; - моніторинги; - олімпіадні та конкурсні роботи.	Педагогічному працівнику рекомендується опрацювати критерії оцінювання знань. Факти систематичних порушень враховуються при встановленні кваліфікаційної категорії, присвоєнні педагогічних звань	Адміністрація закладу, Атестаційна комісія
Обман: Фальсифікація	Педагогічні працівники як автори	Навчально-методичні освітні продукти, створені педагогічними працівниками: - методичні рекомендації; - навчальний посібник; - навчально-методичний посібник; - наочний посібник; - практичний посібник; - навчальний наочний посібник; - збірка; - методична збірка - методичний вісник; - стаття; - методична розробка.	У випадку встановлення порушень такого порядку: А) спотворене представлення у методичних розробках, публікаціях чужих розробок, ідей, синтезу або компіляції чужих джерел, використання Інтернету без посилань, фальсифікація наукових досліджень, неправдива інформація про власну освітню діяльність є підставою для відмови в присвоєнні або позбавленні раніше присвоєного педагогічного звання, кваліфікаційної категорії; Б) у разі встановлення в атестаційний період фактів списування здобувачами під час контрольних зрізів знань, фальсифікації результатів власної педагогічної діяльності,	Педагогічна та методична ради закладу, атестаційна комісія
Фабрикація				
Плагіат				

			позбавлення педагогічного працівника I, II кваліфікаційної категорії	
Порушення морально-етичних норм поведінки	Учасники освітнього процесу	Конфлікти через: - відсутність поваги до гідності учасників освітнього процесу; - вживання ненормативної лексики у спілкуванні з однокласниками; - погрози, переслідування через надання та поширення неправдивої інформації у різних формах спілкування (соціальні мережі); - порушення правил поведінки під час освітнього процесу (уроки, перерви, позакласні заходи).	У випадку встановлення причин порушення морально-етичних норм поведінки рекомендується: - всім учасникам освітнього процесу усвідомити ступінь провини; - провести бесіди з метою усунення конфлікту; - звернутись з клопотанням про можливість притягнення винних осіб до адміністративної відповідальності	Комісія з питань академічної доброчесності та етики

4.3. За порушення правил академічної доброчесності педагогічні працівники притягуються до таких форм відповідальності:

- відмова у підвищенні кваліфікаційної категорії чи педагогічного звання;
- позбавлення кваліфікаційної категорії, педагогічного звання;
- інші форми відповідно до вимог чинного законодавства України.

4.4. Порушення норм цього Положення може передбачати накладання санкції, у т. ч. звільнення з роботи за поданням Комісії з питань академічної доброчесності та етики педагогічних працівників.

4.5. За порушення правил академічної доброчесності здобувачі освіти притягуються до таких форм відповідальності:

- повторне проходження оцінювання (контрольної роботи, лабораторної, самостійної роботи тощо);
- попередження.

4.6. Порушення загальноприйнятих норм поведінки, ігнорування норм етики, моралі та громадської свідомості, етичних норм академічної та наукової діяльності може розглядатися як вчинення аморального проступку, що за своїм характером несумісний із продовженням роботи закладі освіти.

V. Попередження академічної недоброчесності

5.1. Для попередження недотримання норм та правил академічної доброчесності в Іларіонівському ліцеї використовується наступний комплекс профілактичних заходів:

- інформування здобувачів освіти, педагогічних працівників та батьків про необхідність дотримання правил академічної доброчесності, професійної етики;

- розповсюдження методичних матеріалів;
- проведення семінарів зі здобувачами освіти з питань інформаційної діяльності закладу, правильності написання дослідницьких, навчальних робіт, правил опису джерел та оформлення цитувань;
- ознайомлення здобувачів освіти й педагогічних працівників із цим Положенням;
- перевірка творчих робіт на предмет академічного плагіату;
- експертна оцінка та (або) технічна перевірка (за допомогою спеціалізованих програмних засобів) щодо ознак академічного плагіату в дослідженнях, підготовлених до захисту тощо.

VI. Заключні положення

6.1. Це Положення ухвалюється рішенням педагогічної ради Іларіонівського ліцею Іларіонівської селищної ради Дніпропетровської області та вводиться в дію наказом директора.

6.2. Зміни та доповнення до Положення можуть бути внесені будь-яким учасником освітнього процесу за поданням до педагогічної ради закладу та вводяться в дію наказом директора.

6.3. Учасники освітнього процесу мають знати Положення про академічну доброчесність. Незнання або нерозуміння норм цього Положення не є виправданням неетичної поведінки. Іларіонівський ліцей забезпечує публічний доступ до тексту Положення через власний офіційний сайт.